

donar visibilitat i refermar el dret de les músiques a guanyar-se un lloc en un espai tradicionalment ocupat de manera exclusiva per homes, com molts altres sectors.

Aposta per l'art contemporani | La Mostra d'Art de Palafrugell, la MAP, una iniciativa estrenada aquest 2025, neix amb l'objectiu de ser un punt de trobada essencial per a artistes i amants de la disciplina, i per reivindicar l'art de quilòmetre zero i projectar-lo en l'àmbit internacional. En aquesta primera edició (de l'estiu fins a final d'octubre), ha acollit exposicions de cinquanta artistes ubicats en un radi de cinquanta quilòmetres al voltant del municipi. A més a més, s'hi ha pogut veure una exposició internacional d'art africà d'alt nivell i una mostra d'escultures del Museo dei Bozzetti de Pietrasanta (Toscana). La proposta, segons els organitzadors (diferents institucions de l'àmbit de la cultura), vol arribar a ser un motor de transformació cultural i situar Palafrugell com una de les capitals artístiques de Catalunya. Els llocs d'exposició han estat variats: des de sales d'exposició consolidades fins a espais urbans, públics i privats, del centre de la ciutat, com ara aparadors i galeries d'art. Tenint en compte que, a l'Empordà, es calcula que hi ha uns dos-cents artistes d'art contemporani, de més projecció o menys, i que els organitzadors de la MAP volen donar protagonisme a tots, si poden, el camí per recórrer és ampli. I si la mostra té bona acceptació en l'àmbit internacional, es pot convertir en una plataforma de primer ordre per a tots aquests artistes que no sempre aconsegueixen el reconeixement que es mereixen.

LA Cerdanya

Text i foto > SANDRA ADAM AUGER

Llívia restaura el campanar | Després de la caiguda d'un carreu del campanar de l'església de Nostra Senyora dels Àngels de Llívia, un informe tècnic del Museu de Llívia, una memòria del Bisbat d'Urgell i un estudi de la Diputació de Girona van determinar la necessitat d'intervenir-hi.

Les obres, dutes a terme per Arcovaleno Restauro, s'han desenvolupat a la torre del campanar, on s'ha eliminat amb herbicida la vegetació que hi havia anat creixent al llarg dels anys i s'han reparat amb morter les filades del paredat que estaven malmeses. Així mateix, s'ha procedit a la impermeabilització de la part superior del campanar.

Les obres han tingut un cost de quaranta-vuit mil euros, finançats majoritàriament pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. L'Ajuntament de Llívia hi ha fet una aportació de quinze mil euros.

Aprofitant les obres del campanar, s'ha reparat el rellotge, que quedà malmès per la caiguda d'un llamp l'any 2019, i s'ha il·luminat amb llums LED. L'empresa Rifer Rocafer n'ha substituït el motor, que ja tenia més de trenta anys.

Quan érem Mallorca | En el marc del Congrés Internacional d'Arxius que tindrà lloc a Barcelona aquesta tardor, el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya ha impulsat el projecte «Catalunya país d'arxius, documents que fan Europa», en el qual s'integra l'exposició «Quan érem Mallorca. Geopolítica, economia i vida quotidiana a la Cerdanya entre els segles XIII i XIV», organitzada des de l'Arxiu Comarcal de la Cerdanya.

L'exposició valora el conjunt documental conservat a l'ACCE sobre el període en què la Cerdanya formà part del Regne de Mallorca juntament amb les Illes Balears, els comtats del Rosselló i el senyoriu de Montpeller. La documentació aportada hi situa Puigcerdà com la capital comercial i vindica la importància de la producció de llana que es duia a terme a tota la vall. Entre els plafons, uns codis QR presenten

>> Detall de l'exposició «Quan érem Mallorca. Geopolítica, economia i vida quotidiana a la Cerdanya entre els segles XIII i XIV» a la Sala Sebastià Bosom de l'Arxiu Comarcal de la Cerdanya, l'agost passat.

la vida quotidiana d'algunes persones que van viure i treballar a la Cerdanya durant aquest període, entre les quals figuren tres dones.

Laura de Castellet és l'autora de la recerca i de les il·lustracions que acompanyen cada text. L'exposició es pot visitar fins al 30 de novembre de 2025.

LA GARROTXA

Text > JOAN SALA

Olot, referent arquitectònic | En la 27a edició dels Premis d'Arquitectura s'ha donat el premi en la categoria de paisatges al nou disseny de la plaça Major d'Olot, un projecte obra d'Eduard Callís i Guillem Moliner, que signen com Un Parell d'Arquitectes, a més de l'arquitecte Pep de Solà-Morales i l'artista Quim Domene. Pel que fa a la categoria d'interiors, Olot també hi ha estat present amb una menció per les Oficines d'Atenció Ciutadana de l'Ajuntament (OAC), un projecte d'Estudio Além que destaca per la seva modernitat i l'adaptació a les necessitats de la ciutadania. En aquesta edició, els projectes d'Olot han deixat una empremta significativa, i n'ha destacat no només la qualitat arquitectònica, sinó també la capacitat per transformar i enriquir els espais públics i privats de la ciutat. En la categoria dels efimers, el premi ha estat per a la proposta *L'essència de l'ànima*, realitzada pels alumnes del segon curs d'escultura aplicada i decoració de l'Escola d'Art d'Olot. Una bona oportunitat per reflexionar sobre l'evolució de l'arquitectura al territori i el paper que té en la millora

>> La plaça Major d'Olot, recentment remodelada. (Foto: QUIM ROCA MALLARACH)

de l'hàbitat. Les obres premiades i seleccionades s'han exposat a la Pia Almoina de Girona, així com a diversos espais públics de la demarcació, com ara les places d'Olot, Girona, Figueres i Banyoles, on s'han instal·lat estructures efímeres amb les imatges dels projectes premiats.

Noves depuradores de Riudaura i d'Oix | Riudaura, que feia ben bé vint anys que esperava tenir la depuradora, ara ja la té en funcionament. Això suposa haver posat el poble en l'àmbit del segle XXI, una tasca en la qual han treballat els diversos equips de govern que han passat per l'Ajuntament. L'actual alcaldessa afirma que ha estat molt costós arribar fins aquí, perquè l'Administració és molt lenta, i amb un acte de sinceritat ha comentat que alguns alcaldes han hagut de lluitar molt més que ella, que ja s'ho ha trobat força fet. A Oix també celebren que finalment tenen la depuradora que feia dècades que reclamaven. L'alcalde de Montagut i Oix recorda que era un servei molt esperat, ja que també feia una vintena d'anys ben bé que la demanaven. Assegura que funciona bé, com es pot comprovar passant pel voltant del riu, on desguassa, i ara hi baixa l'aigua clara, fet molt bo tant per al poble com per a la natura. Entre les dues noves depuradores s'ha fet una inversió de més d'un milió d'euros.

Els ramaders, preocupats pel rellieu | Des de fa molts anys, el sector ramader està preocupat per la manca de relleu generacional. El sector primari està molt oblidat per les administracions i això repercuteix a l'hora de trobar gent per fer una feina indispensable en la societat. La manca de persones capaces de gestionar un ramat, especialment a la muntanya, encara complica més el dia a dia dels ramaders. Sovint els joves hi mostren interès, però no és fàcil portar tota la dinàmica d'un ramader, especialment en zones de muntanya, això sense parlar de la feixuga burocràcia que imposa qualsevol gestió administrativa. Es necessiten perfils de joves amb la capacitat d'assumir les diferents tasques que s'han de fer, que són feines diverses, però en tots els casos cal que tinguin prou habilitat per gestionar tant un ramat com la burocràcia.

EL GIRONÈS

Text i foto > **DANI VIVERN**

Carrils mal encarrilats | Ja fa unes setmanes que funciona el carril únic per a turismes al passeig dels Països Catalans, a Salt. Vaticinàvem a la crònica de novembre-desembre de l'any passat que aquesta reducció, que deixa un carril a banda i banda exclusivament per a taxis i busos, i un carril central per a bicicletes, seria conflictiva. I sí: cotxes particulars circulant pel carril bus, fent girs perillosos i unes quantes filigranes més —amb protagonisme de bicis i patinets— són el comentari generalitzat entre els usuaris. N'anirem parlant. Sobretot quan el model s'implanti al passeig d'Olot gironí i al carrer de Barcelona, que és un dels projectes estel·lars de l'alcalde Salellas. La ciutat «no ha canviat massa en els últims quaranta anys», va dir. D'altres diríem, en tot cas, que no ha canviat *gaire* —parlem bé—, però tenim la percepció que sí que ha canviat: tenim molts més visitants, serveis i dinamisme cultural, però també molts més rodamons, inseguretat, brutícia... i notem en les administracions un rumb erràtic, mal encarrilat, que aposta més per les percepcions que per les accions efectives i de necessitat immediata. Per exemple, se'ns volen vendre idees com que les ocupacions de pisos es fan majoritàriament per necessitat, quan la majoria sabem que, fins i tot en ple centre de la ciutat, hi ha immobles plens de gent conflictiva que mereixen de sobres la qualificació d'ocupacions delinqüencials.

Un salt en el temps per a Salt | Cal reconèixer-ho: no és fàcil assumir tots els canvis socials i econòmics —massa ràpids— dels últims vint anys. I encara menys quan els ajuntaments estan sotmesos, com tothom, a un munt de normatives sovint inútils, contradictòries i de compliment impossible. Per això tendim a idealitzar el passat, quan el *laissez faire* permetia un cert marge de maniobra en el dia a dia, i hi havia una dosi tangible de seny per aprofitar-lo. I per això proliferen publicacions com *Salt desaparegut*, un llibre de Frederic Mayol, l'arxiver municipal d'aquest municipi, en el qual aplega imatges antigues que evoquen

la vida a Salt des de finals del segle XIX fins avui. I és que el temps passa, i ràpid: enguany, el Festival Internacional de Teatre Amateur de Girona (FITAG) ja ha fet un quart de segle.

Tancat permanentment | La desaparició d'espais, negocis i locals de tota la vida és un fet cada cop més habitual en aquest món globalitzat i convuls. A veure: tampoc no és tan difícil adaptar-se a nous usos, modes, gastronomies i costums, sempre que locals i nouvinguts hi posem de part nostra. Però ja costa més acceptar sense un pessic de tristesa el tancament de petits o no tan petits negocis que han fet barri durant dècades, especialment si eren populars entre la ciutadania, de manera que servien també de punts de referència, sovint més fàcils de situar que el carrer on eren. En la darrera dècada, al Barri Vell gironí han desaparegut establiments com el Boira, la llibreria Geli, una part de la botiga de jocs Zeppelin, el Nyigui-Nyogui, la majoria d'oficines bancàries «de tota la vida» i, ara fa poques setmanes, la copisteria Ciutadans, portada per l'eficaç Glòria Campistol, després de trenta-sis anys d'activitat. I ens en deixem molts, de negocis ja tancats. Però què hi farem... «Panta rhei» ('Tot flueix, tot canvia'), com deia Heràclit fa vint-i-cinc segles. Si alguna cosa no canvia és el gran garbuix de cables elèctrics i telefònics que decoren les façanes del Barri Vell al més pur estil indostànic. El que no podrà negar cap historiador futur és que, ara com ara, a Girona no hi ha ni un pam de net. Literalment.

>> La Glòria Campistol davant de la seva copisteria, la vigília del tancament.